

KRONASÓTTIN HEVUR RAKT ALI- OG FISKIVINNUNA HART

Prísfallið er ógvusligt, men fyrir tøkurnar hava klárað seg, tí tær hava megnað at tillagað virksemi

Koronafarsóttin hevur rakt føroysku ali- og fiskivinnuna hart. Prísirnir eru falnir nógv, serliga tí tey londini vit selja mest til eru hart rakt av korona.

Húkaflotin og saltfiskavinnan sum heild hava kent sviðan av korona í serliga Suðureuropa, meðan alivinnan hevur framvegis sleppur av við sínar vørur, tí marknaðirnir fyrir alivørur ikki allir eru raktir samstundis.

Sjókovin hevur gjørt eina frágreiðing um, hvussu føroyska fiskivinnan og alivinnan er rakt av koronafarsóttini, men frágreiðingin vísir eisini hvussu føroyski búskapurin er raktur, síðani farsóttin fór at herja fyrst í árinum.

Serliga sæst hetta í hvussu stór afturgongdin er í BTÚ.

Ali- og fiskivinnan ávirkan

BTÚ vísir samlaðu búskaprligu gongdina í føroyska samfelagnum, men veruleikin er, at ali- og fiskivinnan er ein sera stórur partur av hesum.

Í frágreiðingini, sum Sjókovin hevur gjørt saman við Fróðskaparsetrinum, vísir tað seg, at niðurgongdin í BTÚ bæði í ár og næsta ár minkar sjey prosent.

Hetta er tað sum prísfallið á ali- og fiskavørur hevur við sær, eins og trekari marknaðaratgongd og ávirkanin á avleiddar vinnur.

Frágreiðingin sigur, at afturgongdin í somu vinnum verður minni í 2022.

Skal ein framskriving gerast av búskapinum, mugu onnur viðurskipti takast við, til dømis árinu á ferðavinnu og aðrar vinnur.

At ali- og fiskivinnan verður so hart rakt, fer sjálvandi eisini at raka almennu kassarnar – landskassan og kommunukassarnar.

Fyrst og fremst er tað partafelagsskattur frá feløgnum og so tøkugjaldið frá alivinnuni, sum fer at geva færri inntøkur í almennu kassarnar.

Hinvegin verður ikki mett, at lønarskattur frá teimum, sum starvast í hesum vinnum á landi fer at minka serliga nógv.

Frágreiðingin, sum var alment lögð fram fyrr í vikuni, er fyrsta royndin, at vísa hvør ávirkanin hevur verið av farsóttini, sum rakar heimin, hevur havt á føroysku ali- og fiskaframleiðsluna.

Unn Laksá leggir frágreiðingina hjá Sjókovinum fram í Løkshøll

Útlitini eru vánalig fyrir heimsbúskapin

Heimsbúskapurin er ongantíð í nýggjari tíð raktur so hart, sum undir koronafarsóttini

Korona hevur havt størstu afturgongdina fyrir heimsbúskapin við sær í nýggjari tíð og útlitini fyrir búskapin kring um heimin eru sera vánalig.

IMF metti í kuni, at samlaða afturgongdin í BTÚ í ár fer at vera 4,9 prosent. Hetta er ein

meting, sum er verri enn tann, sum var gjord í apríl, tá ið IMF væntaði eina afturgond uppá trý prosent.

Eisini OECD hevur gjørt sínar metingar og tær siga, at afturgongdin í ár fer at vera um seks prosent, kanska enn tá størri við eini aðru bylgju av korona, men

metingarnar, sjálvt fyrir í ár, eru ógvissar, tí ójavn er, hvussu londini hvørt sær koma gjøgnum koronaálopini.

Føroyska sjónarhornið

Tá ið tað kemur til føroyska sjónarhornið, er helst meira viðkomandi at hyggja eftir

londunum, Føroyar útflyta mest til, heldur enn at hyggja eftir bruttotjóðarúrtøkuni fyrir heimin sum heild.

Hesi útlit vísa, at búskapirnir í fleiri av londunum, sum Føroyar útflyta fiskavørur til, fara at verða álvarsliga raktir av korona, og hetta fer sannlíkt at ávirka útflutningin til hesi londini.

Væntast kann, at ein slík búskaparlig afturgongd fer serliga at raka tær fyrirtøkur, sum útflyta fiskavørur til matstovur, gistingarhús og líknandi.

Júst hesin marknaðurin er nógv ávirkaður av korona-tøkunum, ið skulu minka um smittuspjalling. Hugsu vit um feskan fisk og saltfisk, so eru útlitini á teimum marknaðunum vánalig fyrir 2020 og væntandi eisini inn í 2021.

Harafturat kann sigast, at

útlitini broytast alla tíðina.

OECD er komin við einari nýggjari meting í september 2020, har ið tey hava broytt metingina nakað uppeftir.

Tey meta nú, at BTÚ fyrir heimin í 3. ársfjórðingi 2021 kann koma upp aftur á stigið, sum tað var í endanum av 2019. OECD ávarar tó, at í flestu búskapunum verður framleiðslan síðst í 2021 lægri enn síðst í 2019, og tískil er vandi fyrir einari varandi ávirkan á búskapirnar.